

הרואה פרק תשיעי ברכות

נו.

תורה אור השלם

1. שורך טבוח לעיניו ולא תאכל ממנו חמור וזול מלפניו ולא ישוב לך אצרך ונתות לאיביו ואין לך מושע: דברים כח לא 2. בנים ונתות תולידו ולא יהיו לך בי ילבי בשבט: דברים כח מא 3. בניך ובנותיך נתנים לעם אחר ונעיקך ראות וכלות אליהם כל היום ואין לאל ידך: דברים כח לב 4. לך אבל בשמחה לחמך ושתה בלב טוב יינך כי כבר רצה האלהים את מעשיך: קהלת ט ז 5. זרע רב תוציא השדה ומעט תאסף כי יחסלנו הארבה: דברים כח פא 6. יותם יהיו לך בכל גבולך ושמן לא תסוף כי ישל זיתך: דברים כח מ 7. ורוא כל עמי הארץ כי שם יי נקרא עליך ונקרא שם יי דברים כח י

עומד עליו צלמורא להשמיע צקול רס לרצים כקול חמור הנוער: וי' דפטור חמור גהיט מהפליך. צפרשת והיה כי יציאך וכל פטר חמר מפדה צשהי והוא חסר וי' וצתפילין של רבא כתבו הכותב מלא ואח"כ מתקו והיינו גהיט מתקו: דשא צרייטא. דלת חילון שצבית: אספק מסה. השומרת את הצבית:

כני. שנייס הפנימיות שקורין משילאר"י: תרתי נשי מגרסה. שאשמו של אדם קרויה יונה דכתיב יונתני מתמתי: סרין קולפי בעתה. מכת מקל עב צראשו כראשי לפמות: בלא מזרים. נחלה בלא מזרים כלומר קרקעות רחצים ורצים: וכפין אנקיס. כסוי עפר הפוסת ממשולת החומה: ונסר מוקרי. נשר מוחו: אודרס מצי סדיא. המוכין יולאין מן הכר שצמראשמוי: הללא מזרסה. הלל שאנו קורין צפסת. לפי שיש הלל אחר הקרוי הלל הגדול קורין לזה הלל המלרי: ניסי מסרשהי כל עמי נסיס נקרא ניסן שעל כל כרה הצאה לישראל אומרים אותו על גאולתן: הוס קא אזול. צר הדיס צהדיה לרצא: צארצא. צספניה: אמר צהדי גברא דמסרשהי ליה ניסא למה לי. שמא כאן יארע לו הנס שמתצב עספניה והוא ינלל: צדיך קיימא. כך הוא תלוי הפסוק לו אס לטונה אס לרעה והפסוק לי לרעה: אשמו של רצא צת רב חסדא היתה: טורוינא דמלכא. שומר אזול המלך: נפל סללא. מולע: שיראי

רבינו הגנאל
א"ל הואי אשיתא דנפל. פי' כחל. א"ל הואי אפדנא דאבוי דנפל. פי' אפדנא חצר. ונפל מנקריה פי' מוח שבקדק. א"ל אודרא מבי סדיא נפק. פי' הנציה היוצא מן הכסת. גמירי דקללת חכם אפי' בהנם היא באה. פי' מתקיימת.

קיסר. מלך רומי והיה לו תגר עם פרסיים: מאי הוינא. מאלי ארצה בלילה חלום: משהי לך פרסאי. עושים כך עבודת המלך. כמו לא חמרר דחד מנהון שחרית (מרגס צמדנר טו). ולשון חכמים (ספרי פ' דברים) הדבך לשחור וישמחו לך: ושבו לך. יללונך צבתי: וטהני צ קשייטא. יכופו אורח לעתון גרעיני תמרים: וצבור (י) מלך פרס: פסיד עסקך. מתקלקל פרקמטיא שך: ולא אהני לך למיכל. מתוך לערך לא יעשם לך שום מאכל: מרווח עסקך. ומתוך שמחך לא תתאוה לאכול שמהיט שצב צשמחך: והיא. אשך: לפוחי פחד. להפיג להגות: מרישה. זרע רב תוציא השדה: צדיינא דמלכא. אזול שחשטי המלך שם יצבר על ידי גנבים ויעלילו עליך לומר שאתה גנבתם: קל וחומר מינך. אס רצא נחמד כל שכן שיחשדונו וחו ויראו ממך: חסא. חזרת: עיף עסקך. כול צריו חזרת סהיף רחצה וכפולה: מירי עסקך. שנאו לכל ומר יהיה הסמורה שך: צהיטא. הם היו משתכרים ציין: חלי עסקך. מתוך כלומר שמתן סחורתך צול: דקדחי. גדלה: עשיק עסקך. צוקר תמכרנו כמו עשיק לגבן (צ"מ ד' (3). לרצא א"ל קאוי עסקך. לשון קאוי הכל ישנאו: מסצעי עסקך. יתצקש עסקך ויחזרו אחריו לקנות: דקאי אאיסון. מראשומי. כדמתרגמינן מראשומי אסדוהי (ברלשית כח): מלכא הויט. ראש ישיצה הדורש דרשות והממורגמן

אמר ליה קיסר לר' יהושע בר' (ה) (חנינא) אמריתו דחכמיתו טובא אימא לי מאי הוינא בחלמאי אמר ליה הוית דמושחרי לך פרסאי וגרבי כך ורעיין כך שקצי בחוטרא דדהבא הרהר כוליה יומא ולאורתא הוא אמר ליה שבור מלכא לשמואל אמריתו דחכמיתו טובא אימא לי מאי הוינא בחלמאי אמר ליה הוית דאתו רומאי ושוב לך ופחני כך קשיייתא ברחייא דדהבא הרהר כוליה יומא ולאורתא הוא בר הדיא מפשר חלמי הוה מאן דיהיב ליה אגרא מפשר ליה למעליותא ומאן דלא יהיב ליה אגרא מפשר ליה לגריעותא אביי ורבא חזו חלמא אביי יהיב ליה זוזא ורבא לא יהיב ליה אמרי ליה אקרינן בחלמין י שורך טבוח לעיניך וגו' לרבא אמר ליה פסיד עסקך ולא אהני לך למיכל מעוצבא דלבך לאביי א"ל מרווח עסקך ולא אהני לך למיכל מחדוא דלבך אמרי ליה אקרינן צבנים ובנות תוליד וגו' לרבא אמר ליה כבישותיה לאביי א"ל בנך ובנתך נפישו ומינסבן בנתך לעלמא ומדמיין באפך כדקא אזולן בשביה אקריין בנך ובנותך נתונים לעם אחר לאביי א"ל בנך ובנתך נפישין את אמרת לקריבך והיא אמרה לקריבה ואכפה לך ויהבת להון לקריבה דהוי כעם אחר לרבא א"ל דביתיהו שכיבא ואתו בניה ובנתיה לידי איתחא אחריתי דאמר רבא אמר ר' ירמיה בר אבא אמר רב מאי דכתיב בנך ובנותיך נתונים לעם אחר זו אשת האב אקרינן בחלמין לך אכול בשמחה לחמך לאביי אמר ליה מרווח עסקך ואכלת ושתי וקרית (ה) לפכוחי פחדך אקרינן זרע רב תוציא השדה לאביי א"ל מרישיה לרבא א"ל מסיפיה אקרינן יזיתים יהיו לך בכל גבולך וגו' לאביי א"ל מרישיה לרבא א"ל מסיפיה אקרינן יזראו כל עמי הארץ וגו' לאביי א"ל נפק לך שמא דריש מתיבתא הוית אימתך נפלת בעלמא לרבא אמר ליה בדיינא דמלכא אתבר ומתפסת בנגבי ודייני כולי עלמא קל וחומר מינך למחר אתבר בדיינא דמלכא ואתו ו) ותפשי ליה לרבא. אמרי ליה חזן חסא על פום דני לאביי א"ל עיף עסקך כחסא לרבא א"ל מירי עסקך כי חסא אמרי ליה חזן בשרא על פום דני לאביי אמר ליה כסים חמך ואתו כולי עלמא למזבן בשרא למינך לרבא אמר ליה חמך ואתו כולי עלמא למזבן בשרא למיכל ביה אמרי ליה חזן חביתא דתלי בדיקלא לאביי אמר ליה מדלי עסקך כדיקלא לרבא אמר ליה חלי עסקך כתמרי אמרי ליה חזן רומנא דקדחי אפום דני לאביי אמר ליה עשיק עסקך כרומנא לרבא אמר ליה קאוי עסקך כרומנא אמרי ליה חזן חביתא דנפל לבריא לאביי א"ל מתבעי עסקך כדאמר נפל פתא בבירא ולא אשתכח לרבא א"ל פסיד עסקך ושדי ליה לבריא אמרי ליה חזינן בר חמרא דקאי אאיסון ונוער לאביי אמר ליה מלכא הוית וקאי אמורא עלך לרבא א"ל פטר חמור ו) גהיט מתפילך א"ל לדידי חזי לי ואיתיה אמר ליה וא"ו דפטר חמור ודאי גהיט מתפילך לסוף אזול רבא לחודיה לגביה אמר ליה חזאי דשא ברייתא דנפל אמר ליה אשתך שכבא אמר ליה חזאי א) ככי ושני דנתור א"ל בנך ובנתך שכבן אמר ליה חזאי תרתי יוני דפרחן א"ל תרי נשי מגרשת אמר ליה חזאי תרי גרגלידי דלפתא אמר ליה תרין קולפי בלעת אזול רבא ההוא יומא ויתב בי מדרשא כוליה יומא אשכח הנהו תרי סגי נהורי דהוו קמנצו בהדי הדדי אזול רבא לפרוקיניהו ומחוהו לרבא תרי דלו למחוייה אחריתי אמר מסתי תרין חזאי לסוף אתא רבא ויהיב ליה אגרא א"ל חזאי אשיתא דנפל א"ל נכסים בלא מצרים קנית א"ל חזאי אפדנא דאביי דנפל וכסיין אבקה א"ל אביי שכיב ומתיבתיה אתיא לגבך א"ל חזאי אפדנא דידי דנפיל ואתו כולי עלמא שקיל לבינתא לבינתא א"ל שמעתך מברין בעלמא א"ל חזאי דאבקע רישי ונתר מוקרי א"ל אודרא מבי סדיא נפיק א"ל אקרינן הללא מצרעה בחלמא א"ל ניסא מתרחשי לך הוה קא אזול בהדיה בארבא אמר בהדי גברא דמתרחיש ליה ניסא למה לי בהדי דקא סליק נפל סיפרא מיניה אשכחיה רבא וחזא דהוה כתיב ביה ו) כל החלומות הולכין אחר הפה אמר רשע בדיך קיימא וצערתך כולי האי כולהו מחילנא לך בר מברתיה דרב חסדא יזא רעוא דלמסר ההוא גברא לידי דמלכותא דלא מרחמו עליה אמר מאי אעביד גמירי ו) דקללת חכם אפילו בחנם היא באה וכ"ש רבא דבדינא קא לייט אמר איקום ואגלי דאמר מר גלות מכפרת עון גלי לבי רומאי אזול יתיב אפתחא דריש טורוינא דמלכא ריש טורוינא הוא חלמא א"ל חזאי חלמא דעייל חכם באצבעתי א"ל הב לי זוזא ולא יהיב ליה לא א"ל ולא מידי א"ל חזאי דנפל תכלא בתרתין אצבעתי א"ל הב לי זוזא ולא יהיב ליה ולא א"ל חזאי דנפל תכלא בכולה ידא א"ל נפל תכלא בכולהו שיראי שמעי כי מלכא ואתיהו לריש טורוינא קא קטלי ליה א"ל אנא אמאי אייתו להאי דהוה ידע ולא אמר אייתוהו לבר הדיא אמרי ליה אמטו זוזא דיך דחבו שיראי

א) חנינא, ב) דברים כח. קדוש מה: א) יצמות סג: ו)שם ארבע רב תן בר רבא אמר רבא, ד) ונבט סג: ה) גמי היבן בע"ז מ: כח: כפשי"א וכו' שם ד"ה הכי, ו) יסוד לחומת צבתי כך פשיטי צי"ק ג' ד"ה לאשין וכו' ע"ש וצבור פי' כחלן, ו) גמי הערך אודרס פי' נולא, ח) ולעיל ה"ה: ט) מכות י"א, ו) סנהדרין לו: ז) גמי הערך טרוא פי' שומר המעילות, ו) ד"ה שבור לפני ד"ה שבו, ח) שמונת יג, ו) שגו השירים ה',

הגהות הב"ח

א) נמי וקוית פסוקא לפסוח: ב) שם ותפשי ליה רבא דחיל כולי עלמא ואמרי רבא איתפסי און לא כל שכן אמרי ליה: ג) שם נהיט מפינך עיין רבא ואשכח וא"ו דפטור חמור גהיט בתפלה לטוף אול: ד) רש"י ד"ה שבור מלכא מן פרס:

גליון הש"ס

גמי א"ל אשתך שכבא. ע"י לקמן דף ס"ב ע"א מוס' ד"ה רבא:

לעוי רש"י

משילאר"י [מישילר"ש]. שניינים טוחות.

מוסף רש"י

את אמרת לקריבך. לתם כמו קטנה לקטנה, ואשמו אמרה שמהנה לקטנה (קדושין מה). בבירא. צבור (שבת סו). ככי. מקום מושב השטים וזלתי"ש (ע"ז כח). ע"י חות' שש. אשיתא. חומה (ב"ב ג).